

Актас Вх № 252/11.01.2018г.

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на Сашо Георгиев Чанев гл. асистент към Катедра „Баскетбол, Волейбол, Хандбал“ на тема „Възрастови особености в развитието на специфичната работоспособност на подрастващи хандбалисти“

Рецензент: доц. Илия Върбанов, доктор

Проблемът на дисертационния труд „Възрастови особености в развитието на специфичната работоспособност на подрастващи хандбалисти“ е действително най-съществения от сърцевината на всяка спортна игра!

Структурата на съдържанието напълно отговаря на съвременните изисквания. И още в началото на рецензията искам да отбележа, че разкриването на същността на основните раздели е направено в съответствие с установените принципи и правила за този вид разработки! Към това трябва да се добави и положителната оценка за използвания правопис и терминологични понятия.

Дисертационният труд е написан в обем от 148 страници и е онагледен с 49 фигури и 17 таблици, а литературният обзор включва 132 автора.

Първата глава „Постановка на проблема“ е много добре структурирана и подчертава старанието на автора Чанев, да създаде точна представа за същностните въпроси относно развитието на хандбала при подрастващите в нашата страна и проблемите на контрола в спорта. Много обширно и задълбочено са разкрити възрастовите особености на 17- 19 годишните хандбалисти. В полезрението на дисертанта са обхванати трудовете и вижданията на едни от най-изявените и компетентни научни работници, както и на треньори в областта на спортните игри не само в България, но и от чужбина (общият им брой е около 40 души).

В случая от съществено значение е факта, че Чанев разглежда проблема чрез цитати от много широк спектър на известни учени – физиолози,

психолози, специалисти от теорията на спорта, както и треньори от други спортове и най-вече занимаващи се с хандбал.

Дисертантът отделя и съществено внимание на значението на контрола в хандбала. Макар и в по-кратък обем (6 стр.) Чанев прави преглед и частичен анализ на публикациите по проблема.

Тук искам да отправя и една критична бележка към дисертанта, че не е отделил достатъчно внимание в тази глава на две много важни заглавия от специализираната хандбална литература, в които проблемите на контрола са обстойно разгледани! Първата е „Единна програма по хандбал“ (2014 г.), която е основен и задължителен „документ“ за Учебно-тренировъчната работа в ХК у нас и втората „Съвременни тенденции в хандбала“ (2015г.) независимо, че в нея проблемите са посветени на по-ранна възраст на подрастващите (9- 15 г.).

Обобщено казано считам, че работната хипотеза е достоверна и е добра предпоставка за определяне на „Целта и задачите“, както и „Методиката на изследване“, която глава е образцово конструирана и описана.

Висока оценка заслужава подбора на показателите за физическо развитие и специфичната работоспособност на 17-19 годишните хандбалисти.

Включените 14 спортно-педагогически теста са правилно разпределени в две групи – 8 показателя за физическа подготвеност и 6 за специфична технико-тактическа. Освен тях са използвани и 7 теста за установяване на някои психически способности и качества. Тяхното описание е пълно и разбираемо, при което е използвана съвременна терминология.

При тестирането са приложени много подходящи методики за установяване на някои психологически способности и качества в тази възраст.

В трета глава „Анализ на резултатите“ дисертантът е подходил в еднотипно структуриране на четирите глави, като тяхното детайлно разглеждане и конкретен анализ е специфично сторено за трите възрасти 17, 18 и 19 г.

Използваните форми за онагледяване са правилно подбрани и се отличават с качествено и оригинално изпълнение. Данните в приложените таблици са всеобхватни и прецизни!

В заглавие III.5. „Факторна структура на физическото развитие и специфичната работоспособност на подрастващи хандбалисти“ Чанев успешно решава една от основните задачи на изследването и чрез фактурния анализ успява да установи и идентифицира основните фактори на изследваното явление.

На тази основа дисертанта предлага *„нормативна база за контрол и оптимизиране, както на физическото развитие, специалната физическа и специфичната технико-тактическата подготвеност, така и на психическите качества на хандбалисти от възрастовата група 17-19 год.“*

Според нас в два аспекта при изследването на проблема за възрастовите особености в развитието на специфичната работоспособност на подрастващите хандбалисти дисертанта Сашо Чанев има своя принос: **първо** – детайлното разглеждане и направения сравнителен анализ на показателите на специфичната технико-тактическа подготовка на 17-19 годишните хандбалисти и **второ** – съдържателната разработка на заглавие III.4. „Особености на психическите качества“, който раздел от дисертацията е един иновационен момент. Подробно е разгледан въпроса за координационните способности на 17-19 годишните хандбалисти, както и положителните изменения във възрастов аспект. Същото важи и за резултатите от изследваните параметри на вниманието и нивото на развитие на кратковременната памет.

Посочените по-горе два аспекта подчертават широкия обхват на знанията и информираността на дисертанта, както и желанието му да бъде полезен в учебно-тренировъчния процес с младите хандбалисти.

Специално искам да подчертая, че само в две точки Сашо Чанев е успял да обобщи резултатите от проведения експеримент и да формулира трите най-значими фактора на изследвания от него проблем.

В изложението на дисертацията има допуснати и някои неточности:

На 25 стр. където се отбелязват класиранията на българските национални отбори на ЕП и на СП е необходимо да се спомене и броя на участващите отбори, за да се види низходящата линия на тяхното представяне.

На 55 стр. тест 26 не е описан ясно и разбираемо.

В заключение искам да отбележа, че избора на темата на дисертационния труд е изключително актуална за хандбалната игра и нейната разработка (по форма и съдържание) напълно отговаря на съвременните изисквания.

Ето защо предлагам автора на дисертацията Сашо Георгиев Чанев, да бъде удостоен с образователната и научна степен „Доктор“.

София, 10.01.2018 г.

Рецензент:

(доц. Илия Върбанов, доктор)

